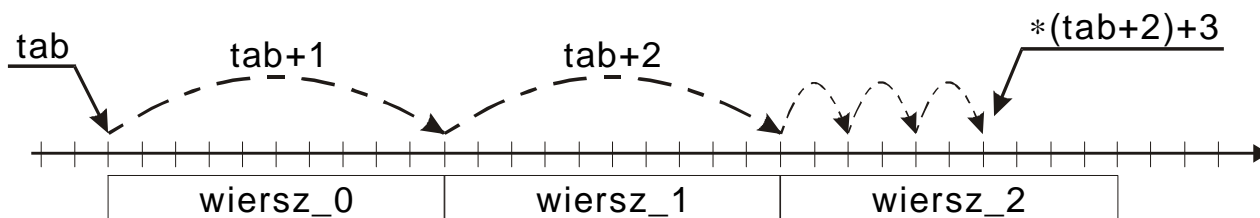

WSKAŹNIKI I TABLICE WIELOWYMIAROWE

1) Operacje na tablicach wielowymiarowych w zapisie indeksowym:

```
int tab[ 3 ][ 5 ];
int i, j;
for( i=0 ; i<3 ; i++ )
    for( j=0 ; j<5 ; j++ )
    {
        printf( "TAB[%d, %d]= ", i, j );           // cout<<"TAB["<<i<<","<<j<<"]=";
        scanf( "%d" , &tab[ i ][ j ] );           // cin >> tab[ i ][ j ];
    }
```

2) Reprezentacja tablicy `int tab[3][5]` w pamięci komputera:

3) Operacje na tablicy dwuwymiarowej w zapisie wskaźnikowym:

```
int tab[ 3 ][ 5 ];
int i, j;
for( i=0 ; i<3 ; i++ )
    for( j=0 ; j<5 ; j++ )
    {
        printf( " TAB[ %d , %d ]= ", i, j );
        scanf( "%d" , *(tab + i) + j );           // scanf( "%d" , & *( *(tab + i) + j ) );
    }                                             // cin >> *( *(tab + i) + j );
```

4) Operacje na tablicy dwuwymiarowej bez wykorzystywania indeksów liczbowych:

```
int tab[ 3 ][ 5 ];

int (*wsk_w) [ 5 ];           // wskaźnik na wiersz tzn. na 5-cio elementową tablicę int
int* wsk_k ;                 // wskaźnik na kolumnę tzn. na liczbę int

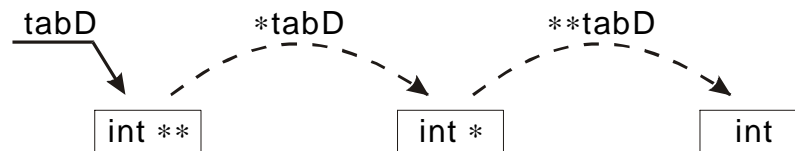
for( wsk_w = tab ; wsk_w < tab + 3 ; wsk_w++ )
    for( wsk_k = *wsk_w ; wsk_k < *wsk_w + 5 ; wsk_k++ )
    {
        printf( " TAB[ %d , %d ]= ", wsk_w - tab, wsk_k - *wsk_w );
        scanf( "%d" , wsk_k );
    }
```

5) Różnica pomiędzy „wskaźnikiem na tablicę” a „wskaźnikiem na wskaźnik”:

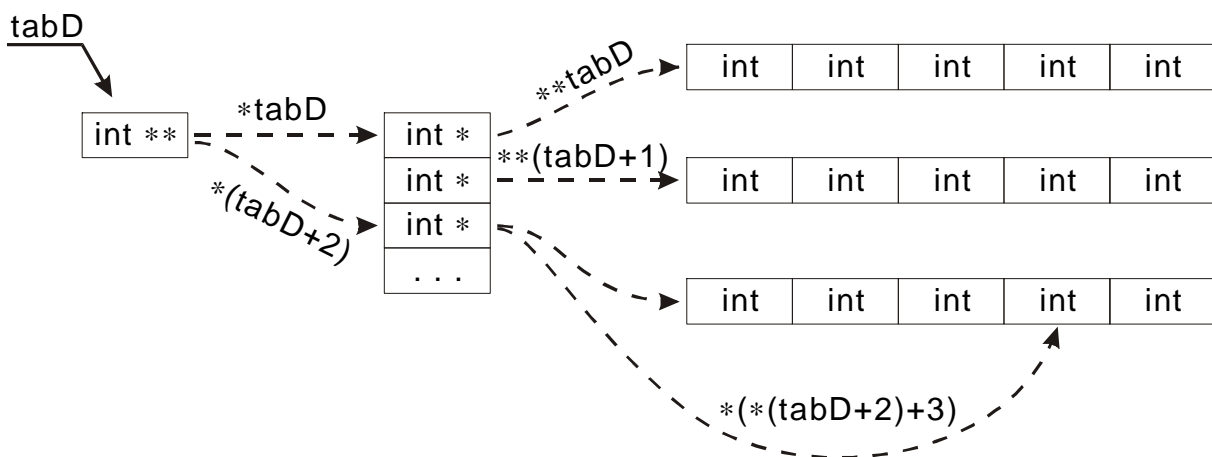
```
int tab[ 3 ][ 5 ];
int i, j;
tab[ i ][ j ] == *( *(tab + i) + j)      np. tab[ 0 ][ 0 ] == *(*(tab+0)+0) == **tab
```

Dlaczego **tab** jest typu **int (*)[5]** a nie typu **int **** ?

int **tabD → To jest „wskaźnik na wskaźnik” na zmienną (*adres adresu obiektu*):

int **tabD → lub wskaźnik na „tablicę wskaźników” na tablicy:

// przykładowy program tworzący dynamiczną strukturę danych j.w.

```
int** tabD = new int* [4];
```

// lub równoważnie:

```
for( int i=0; i<4; i++)
    *(tabD+i) = new int [5];
```

```
// for( int i=0; i<4; i++)
//     tabD[ i ] = new int [5];
```

// zapis liczby 111 do wybranego elementu tablicy tabD

```
*(*(tabD+2) + 3) = 111 ;           // tabD[ 2 ][ 3 ] = 111 ;
```

// zamiana miejscami wierszy o indeksach 1 i 3

```
int* wsk_pom ;
```

```
wsk_pom = *(tabD + 1) ;           // wsk_pom = tabD[0];
*(tabD + 1) = *(tabD + 3) ;       // tabD[0] = tabD[3] ;
*(tabD + 3) = wsk_pom ;           // tabD[3] = wsk_pom ;
```

WSKAZANIA NA FUNKCJE

→ nazwa funkcji jest stałą równą adresowi kodu funkcji w pamięci komputera (analogicznie jak nazwa tablicy jest stałą równą adresowi tablicy),

```
#include <conio.h>
...
clrscr ;      // podanie samej nazwy funkcji jest równoważne podaniu adresu
              // i nie powoduje żadnej akcji (podobnie jak polecenie 10; )

clrscr() ;    // nazwa funkcji z nawiasami () jest traktowana jako „wywołanie
              // funkcji” tzn. polecenie wykonania fragmentu kodu umieszczo-
              // nego pod podanym adresem
```

→ możliwość pośredniego dostępu do funkcji (poprzez zmienną zawierającą adres / wskazanie na funkcję). Ogólna postać definicji wskaźnika funkcji:

```
typ_zwracany_przez_funkcję ( *nazwa_zmiennej ) ( parametry_funkcji );
```

```
void clrscr( void );                // prototyp funkcji clrscr()
void (*nowy_clrscr) ( void );       // definicja zmiennej wskazującej na funkcję
...
nowy_clrscr = clrscr;               // przypisanie zmiennej nowy_clrscr adresu clrscr
...
clrscr();                            // bezpośrednio wywołanie funkcji clrscr()
nowy_clrscr();                       // wywołanie funkcji wskazywanej przez zmienną
```

→ to daje możliwość napisania **funkcji, których parametrami są inne funkcje !** (wywoływanie funkcji, których adresy zostaną podane dopiero w trakcie wykonywania programu).

```
// np. uniwersalna funkcja licząca sumę N elementów dowolnego ciągu
double Suma_Ciagu( double (*Element)( int ) , int ilosc )
{
    double s = 0;
    for( int i = 0; i < ilosc; i++ )
        s += Element( i );
}

double Nty_Element ( int n )                // 1, 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, ...
{ return( 1.0/(n+1) ); }

...
printf( "Suma elementów = %lf", Suma_Ciagu( Nty_Element , 100 );
...

```

funkcja qsort

<stdlib.h>

- implementacja algorytmu sortowania szybkiego (ang. quick sort)
pozwalająca sortować tablice obiektów dowolnego typu
według dowolnego zadanego kryterium (funkcji definiującej relację porządku)

prototyp funkcji:

```
void qsort(  
    void *base, // adres początku sortowanego obszaru  
    size_t nelem, // ilość sortowanych elementów  
    size_t width, // rozmiar pojedynczego elementu  
    int (*fcmp)( void *, void *) // adres funkcji porównująca  
);
```

Przykład sortowania tablicy liczb całkowitych

```
#include <stdlib.h>  
#include <stdio.h>  
  
int liczby_rosnaco( const void* , const void* );  
void wyswietl( int [ ], int );  
  
int main( void )  
{  
    int tab[10] = { 12, -1, 3, 0, 10, 1, 2, 6, 4, 9 };  
    wyswietl( tab, 10 );  
    qsort( tab, 10, sizeof(int), liczby_rosnaco );  
    wyswietl( tab, 10 );  
    return 0;  
}  
  
int liczby_rosnaco( const void* wsk_1, const void* wsk_2)  
{  
    int *wsk_liczby_1, *wsk_liczby_2;  
    wsk_liczby_1 = (int*)wsk_1;  
    wsk_liczby_2 = (int*)wsk_2;  
    return( *wsk_liczby_1 - *wsk_liczby_2 );  
}  
  
void wyswietl( int tab[ ], int ilosc )  
{  
    int i;  
    for( i = 0; i<ilosc; i++ )  
        printf( "tab[%d]=%d\n" , i , tab[i] );  
}
```

Przykład sortowania tablicy tekstów

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>

int teksty_rosnaco( const void *wsk_1, const void *wsk_2)
{
    return( strcmp( (char *) wsk_1, (char *) wsk_2) );
}

int main( )
{
    char tab_tekstow[5][10] = { "Opel", "Audi", "Ford", "Trabant", "Fiat" };
    qsort( tab_tekstow, 5, sizeof( tab_tekstow[0] ), teksty_rosnaco );
    return 0;
}
```

Przykład sortowania bazy danych (tablicy struktur)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>

struct student
{
    char nazwisko[31];
    char imie[16];
    int  wiek;
    char plec;
    float stypendium;
};

int wedlug_nazwisk( const void *wsk_1, const void *wsk_2)
{
    struct student *osoba_1 = (struct student *) wsk_1;
    struct student *osoba_2 = (struct student *) wsk_2;
    return( strcmp( osoba_1->nazwisko, osoba_2->nazwisko ) );
}

int main( void )
{
    #define MAX_IL 100
    struct student baza[ MAX_IL ];
    ...
    qsort( baza, MAX_IL, sizeof( struct student ), wedlug_nazwisk );
    ...
    return 0;
}
```

PRZYKŁADY RÓŻNYCH KOMBINACJI WSKAŹNIKÓW

Przykładowe elementy:

```
float LICZBA;           // liczba rzeczywista float
int TAB_INT [ 5 ];     // 5-cio elementowa tablica liczb int
double FUNKCJA ( int x ) // funkcja z parametrem int zwracająca
{                       // wartość double
    return x+0.1;
}
```

Wskaźniki na w/w elementy:

```
float* wsk_liczby ;    // wskaźnik na liczbę float
wsk_liczby = & LICZBA ;

int ( *wsk_tab ) [ 5 ]; // wskaźnik na 5-cio elementowa tablicę
wsk_tab = & TAB_INT ;

double ( *wsk_fun ) ( int ); // wskaźnik na funkcję
wsk_fun = FUNKCJA ;
```

Tablice elementów:

```
float tab_liczb [ 10 ]; // tablica liczb float

int tab_tab [ 10 ] [ 5 ]; // tablica tablic

// ----- // nie ma tablicy funkcji !
```

Tablice wskaźników na elementy:

```
float* tab_wsk_liczb [ 10 ]; // tablica wskaźników na liczby
tab_wsk_liczb [ 2 ] = & LICZBA ;

int ( * tab_wsk_tab [ 10 ] ) [ 5 ]; // tablica wskaźników na tablice
tab_wsk_tab [ 2 ] = & TAB_INT ;

double ( * tab_wsk_fun [ 10 ] ) ( int ); // tablica wskaźników na funkcje
tab_wsk_fun [ 2 ] = FUNKCJA ;
```

Funkcje zwracające elementy:

```
float FUNKCJA_E1 ( void ) // funkcja zwracająca liczbę float
{ return 0.1; }

// ----- // nie ma funkcji zwracającej tablicę !
// ----- // nie ma funkcji zwracającej funkcję !
```

Funkcje zwracające wskaźniki elementów:

```
float* FUNKCJA_W1( void )           // funkcja (void) zwracająca
{                                     // wskaźnik na liczbę float
    float* wsk_liczby ;
    wsk_liczby = &LICZBA ;
    return wsk_liczby ;
}

int (* FUNKCJA_W2( void ) ) [ 5 ]    // funkcja (void) zwracająca
{                                     // wskaźnik na tablicę
    int (*wsk_tab)[ 5 ] ;           // pięciu liczb int
    wsk_tab = &TAB_INT ;
    return wsk_tab ;
}

double (* FUNKCJA_W3( void ) ) ( int ) // funkcja (void) zwracająca
{                                     // wskaźnik na funkcję
    double (*wsk_fun)( int ) ;     // double (int)
    wsk_fun = FUNKCJA ;
    return wsk_fun ;
}
```

Tylko dla koneserów ☺

Tablica wskaźników na funkcje **double (int)**

```
double (* tab_wsk_fun[ 10 ] ) ( int ) ;
```

Wskaźnik tablicy wskaźników na funkcje **double (int)**

```
double (* (*wsk_tab_wsk_fun) [ 10 ] ) ( int ) ;
```

Funkcja (**void**) zwracająca wskaźnik tablicy wskaźników na funkcje **double(int)**

```
double (* (* fun_wsk_tab_wsk_fun( void ) ) [ 10 ] ) ( int )
{
    return wsk_tab_wsk_fun ;
}
```